

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

11 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență :

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Caragia Elisaveta în numele inculpatei Tutunaru Victoria, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 26 decembrie 2018 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2019, în cauza penală privind-o pe

Tutunaru Victoria Xxxx, născută la xxxxxxxxxxxx,
originară și domiciliată în r-nul xxxxx, s. xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 13.06.2018 - 26.12.2018 (prima instanță);
2. 17.01.2019 - 23.05.2019 (instanța de apel);
3. 16.08.2019 – 11.02.2020 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 26 decembrie 2018, Tutunaru Victoria a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) și 313 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa în baza:

- art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, amendă în mărime de 1000 unități convenționale, ce constituie suma 20000 lei;

- art. 313 Cod penal, amendă în mărime de 650 unități convenționale ce constituie suma de 32500 lei.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, lui Tutunaru Victoria i s-a stabilit pedeapsa definitivă cu amendă în mărime de 650 unități convenționale ce constituie suma de 32500 lei.

Prin aceeași sentință au fost condamnate Caravaev Valentina și Iacomachi Evdochia, însă în privința acestora hotărârile judecătorești nu se contestă cu recurs ordinar.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a notat că Tutunaru Victoria se învinuiește de către organul de urmărire penală că în noaptea de 31.05.2016 aproximativ la orele 22:30-23:30, împreună și prin înțelegere prealabilă cu minora Caravaev Valentina, fiind instigate de către Iacomachi Evdochia de a pătrunde în domiciliul lui Rebeja Tudor situat în r-nul xxxx, s. xxxxxx, str. xxxxx, și fiind informate și sfătuite de către Iacomachi Evdochia, referitor la bunurile care urmează a fi sustrase, având intenția directă îndreptată spre sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, au pătruns în casa lui Rebeja Tudor, de unde au sustras pe ascuns un telefon mobil în valoare de 800 lei, un telefon mobil de model „Nokia” în valoare de 1000 lei, un radiocasetofon în valoare de 300 lei, o lulea în valoare de 60 lei, bani în sumă de 19600 lei și 500 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale la data comiterii, constituia suma de 11140 lei, după care cu bunurile sustrase, au părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă totală de 32900 lei.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatei Tutunaru Victoria în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal - furtul, adică, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Prima instanță a mai indicat că Tutunaru Victoria, a fost învinuită de organul de urmărire penală că la 03.04.2018, aflându-se în incinta clădirii de pe str. Ștefan cel Mare 181, or. Strășeni unde este amplasat Inspectoratul de Poliție Strășeni, în cadrul audierii în calitate de martor în cauza penală nr. 2018330102 pornită în baza art. 189 alin. (3), lit. b) Cod penal, de învinuire a lui Darie Nicolae și fiind preîntâmpinată despre refuzul sau eschivarea martorului de a face declarații, conform art. 313 Cod penal, având scopul de a denatura adevărul, știind cu certitudine împrejurările de fapt, care aveau legătură cu cauza respectivă, acționând cu intenție, a refuzat cu bună știință de a face declarații în cadrul urmăririi penale, și anume: în procesul verbal de audiere a martorului din 03.04.2018, care a fost întocmit de către ofițerul de urmărire penală Vornicu Sergiu, în cadrul cauzei penale 2018330102 a scris personal *„cu prevederile art.313 CP, despre refuzul sau eschivarea martorului de a face declarații, am fost preîntâmpinată, și refuzul de a face declarații. Declarațiile sunt scrise de către mine personal, corect, pentru ce și mă semnez”*. Totodată, procesul verbal a fost semnat de către ultima.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către:

2.1. Partea vătămată Rebeja Tudor, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, criticând blândețea pedepsei.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că prima instanță nu a făcut referire în sentință cu privire la prejudiciul material cauzat prin infracțiune, nu a ținut

cont că prejudiciul cauzat părții vătămate este unul considerabil, partea vătămată fiind invalid de gradul II.

2.2. Avocatul Panuș Liliana în numele inculpatei Tutunaru Victoria, care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatei Tutunaru Victoria pe capătul de învinuire în baza art. 186 alin. (2) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpată, și să fie modificată pedeapsa cu amendă stabilită în baza art. 313 Cod penal, în închisoare cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- partea apărării pune la îndoială probele acuzării, și anume procesul-verbal de verificare a declarațiilor bănuitei Caravaev Valentina și procesul-verbal de confruntare dintre bănuitele Caravaev Valentina și Iacomachi Evdochia, - deoarece inculpata fiind minoră, dintr-o familie vulnerabilă, intimidată de Calmîș, care este polițist, ultima a depus declarații în defavoarea sa, însă în instanța de judecată a depus declarații veridice, că nici una din ele nu a săvârșit furtul de la Rebeja Tudor;

- în concluzia raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-3484 din 26.06.2016 prin care urmele papilare ridicate de la fața locului s-au dovedit a fi nevalabile pentru identificarea persoanelor, iar careva bunuri din lista celor sustrase la Tutunaru Victoria nu s-au găsit, alte probe directe și indirecte nu s-au regăsit pe marginea acestui dosar;

- prima instanță, analizând probele din dosar, greșit a concluzionat că acțiunile inculpatei Tutunaru Victoria urmează a fi încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal;

- în declarațiile părții vătămate Rebeja Tudor sunt divergențe;

- Tutunaru Victoria a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 313 Cod penal, însă nu e de acord cu pedeapsa sub formă de amendă stabilită, deoarece se afla în imposibilitate de a o executa, nu are loc de muncă sau rude care să o ajute, iar o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal va fi mai efectiv de executat.

2.3. Avocatul Gumeniuc Ion în numele inculpatei Caravaev Valentina, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatei de sub învinuirea înaintată, pe motiv că infracțiunea nu a fost săvârșită de inculpată.

2.4. Avocatul Zagaiciuc Victor în numele inculpatei Iacomachi Evdochia, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă achitarea lui Iacomachi Evdochia, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpată.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2019, au fost admise din alte motive apelurile declarate, casată total sentința primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță,

prin care Tutunaru Victoria a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), 313 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa în baza:

- art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, cu amendă în mărime de 20000 lei;
- art. 313 Cod penal, cu amendă în mărime de 32500 lei.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin absorbția pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, lui Tutunaru Victoria i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 32500 lei.

La fel, a fost dispusă încasarea în mod solidar de la Iacomachi Evdochia, Tutunaru Victoria și Caravaev Valentina în beneficiul lui Rebeja Tudor, prejudiciul material în sumă de 32900 lei.

De asemenea, prin decizia instanței de apel au fost condamnate Iacomachi Evdochia și Caravaev Valentina, în privința cărora decizia instanței de apel nu se contestă cu recurs ordinar.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță, deși în partea dispozitivă a sentinței o recunoaște vinovată pe Tutunaru Victoria de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal - furtul, adică, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 313 Cod penal- refuzul martorului de a face declarații în cadrul urmăririi penale, în partea descriptivă a sentinței a omis să constate faptele comise de inculpate, astfel încălcând prevederile art. 394 alin.(1) Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de apel a indicat că în partea descriptivă a sentinței primei instanțe, se conține o descriere incompletă și neclară a faptei criminale, Tutunaru Victoria fiind recunoscută vinovată și condamnată pentru sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, circumstanțe care nu rezultă ca fiind dovedite din descrierea faptei constatate de către prima instanță prin hotărârea adoptată or, prima instanță în partea descriptivă a sentinței a indicat că inculpata Tutunaru Victoria se învinuiește de comiterea faptei infracționale, deși în situația pronunțării sentinței de condamnare urma să constate dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuită inculpata și dacă această faptă a fost săvârșită de aceasta.

În acest sens, instanța de apel a conchis că a ignorat prevederile alin. (1) al art. 384 Cod de procedură penală, care stipulează că instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal.

3.1.1. Instanța de apel a constatat că Tutunaru Victoria în noaptea de 31.05.2016, aproximativ la orele 22:30-23:30, împreună și prin înțelegere prealabilă cu minora Caravaev Valentina, fiind instigate de către Iacomachi Evdochia de a pătrunde în domiciliul lui Rebeja Tudor situat în r-nul xxxxx, s. xxxxx, str. xxxxxxx, și fiind informate și sfătuite de către Iacomachi Evdochia, referitor la bunurile care urmează a fi sustrate, având intenția directă îndreptată spre sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, au pătruns în casa lui Rebeja Tudor, de unde au sustras pe ascuns un telefon mobil în valoare de 800 lei, un telefon mobil de model „Nokia” în valoare de 1000 lei, un radiocasetofon în valoare de 300 lei, o lulea în valoare de 60 lei, bani în sumă de 19600 lei și 500 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale la data comiterii, constituia suma de 11140 lei, după care cu bunurile sustrate, au părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă în suma totală de 32900 lei.

Instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatei Tutunaru Victoria în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal - furtul, adică, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3.1.2. Instanța de apel a mai constatat că Tutunaru Victoria la 03.04.2018, aflându-se în incinta clădirii de pe str. Ștefan cel Mare 181, or. Strășeni unde este amplasat Inspectoratul de Poliție Strășeni, în cadrul audierii în calitate de martor în cauza penală nr. 2018330102 pornită în baza art. 189 alin. (3), lit. b) Cod penal de învinuire a lui Darie Nicolae și fiind preîntâmpinată despre refuzul sau eschivarea martorului de a face declarații, conform art. 313 Cod penal, având scopul de a denatura adevărul, știind cu certitudine împrejurările de fapt, care aveau legătură cu cauza respectivă, acționând cu intenție, a refuzat cu bună știință de a face declarații în cadrul urmăririi penale, și anume în procesul-verbal de audiere a martorului din 03.04.2018, care a fost întocmit de către ofițerul de urmărire penală Vornicu Sergiu, în cadrul cauzei penale 2018330102 a scris personal *„cu prevederile art.313 CP, despre refuzul sau eschivarea martorului de a face declarații, am fost preîntâmpinată, și refuzul de a face declarații. Declarațiile sunt scrise de către mine personal, corect, pentru ce și mă semnez”*. Totodată, procesul verbal a fost semnat de către ultima.

Instanța de apel a calificat acțiunile inculpatei Tutunaru Victoria în baza art. 313 Cod penal, refuzul martorului de a face declarații în cadrul urmăririi penale.

În continuare, instanța de apel a notat că deși inculpata Tutunaru Victoria nu și recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, aceasta este demonstrată integral prin cumulul de probe care sunt pertinente, concludente, utile și veridice, și care coroborează între ele, cum ar fi:

- declarațiile părții vătămate, Rebeja Tudor (f.d. 10-12, vol. IV);

- procesul-verbal de confruntare dintre bănuitele Caravaev Valentina și Iacomachi Evdochia (f.d. 64-66, vol. I);

- raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-3484 din 25.06.2016 prin care urmele papilare ridicate de la fața locului sunt nevalabile pentru identificarea persoanelor (f.d.225-230, vol.I);

Instanța de apel a menționat că circumstanțele relatate de partea vătămată Rebeja Tudor la audierea în prima instanță, unde a declarat că în seara zilei de 31.05.2016, la invitația insistentă a inculpatei Iacomachi Evdochia, care l-a telefonat pe mobil, apoi pe telefonul staționar, a mers la domiciliul acesteia, specificând că lângă gardul acesteia erau două fete, iar când s-a întors acasă a observat pe cineva prin gospodăria lui și a înțeles că cineva a pătruns și s-a comis furt, se confirmă prin declarațiile inculpatei Caravaev Valentina date în cadrul urmăririi penale la data de 29.09.2016 (f.d.67, vol. II) în calitate de bănuită și inclusiv audiată inițial în prima instanță, prin care ultima a relatat amănunțit despre acțiunile întreprinse de până și în timpul comiterii furtului din locuința părții vătămate, indicând concret că inculpata Iacomachi Evdochia l-a telefonat pe Rebeja Tudor și l-a chemat la ea, iar ei și lui Tutunaru Victoria le-a spus să-l pândească pe Rebeja Tudor până acesta intră la ea, inclusiv a indicat ce bunuri au sustras împreună cu Tutunaru Victoria, și anume menționând detaliile de individualizare a bunurilor sustrate prin specificarea culorilor, modelelor și alte semne distinctive ale acestora.

Totodată, instanța de apel a indicat că declarațiile inculpatei Caravaev Valentina date în cadrul urmăririi penale în calitate de bănuită corespund circumstanțelor de fapt constatate, deoarece aceasta a descris detaliat înțelegerea ce a avut loc între ea, Tutunaru Victoria și Iacomachi Evdochia, referitor la comiterea furtului din locuința lui Rebeja Tudor, că Iacomachi Evdochia le-a dat câte o pereche de mănuși de cauciuc necesare pentru a nu lăsa urme, și după ce a chemat la ea partea vătămată Rebeja Tudor, și s-au asigurat că acesta a intrat în domiciliul inculpatei Iacomachi Evdochia, ea și Tutunaru Victoria au mers la domiciliul părții vătămate, au pătruns în locuința acesteia prin geamul deschis din spatele casei, de unde au sustras bunurile părții vătămate, inclusiv confirmând faptul că au deconectat lumina de la contor ca să se asigure că nu vor fi văzute de cineva.

Instanța de apel a reținut și declarațiile inculpatei Tutunaru Victoria, audiată în prima instanță, care a confirmat circumstanțele indicate de către partea vătămată Rebeja Tudor cu referire la prezența celor două persoane de gen feminin lângă gospodăria inculpatei Iacomachi Evdochia și inclusiv circumstanțele relatate de inculpata Caravaev Valentina, și anume că împreună cu Caravaev Valentina, la data de 31.05.2016 au fost la Iacomachi Evdochia, însă Tutunaru Victoria a negat vina în comiterea furtului din locuința părții vătămate.

Mai mult, instanța de apel a specificat că a apreciat declarațiile date la etapa urmăririi penale de Caravaev Valentina în calitate de bănuită, ca fiind cele veridice, aceasta fiind audiată în prezența reprezentantului legal, a pedagogului, inclusiv a avocatului, fapt ce se confirmă prin contrasemnarea de către ultimii a procesului verbal de audiere a bănuitei, iar careva obiecții din partea acestora nu au fost înaintate și consemnate, inclusiv nefiind indicate careva încălcări procesuale în privința audierii bănuitei minore. Mai mult, aceste declarații au fost confirmate prin conținutul procesului-verbal de confruntare efectuat între bănuitele Caravaev Valentina și Iacomachi Evdochia, prin care ambele au susținut poziția din declarațiile date în calitate de bănuite (f.d. 64-66, vol. I). Instanța de apel a indicat că inculpata Caravaev Valentina, în ședința instanței de apel a susținut declarațiile date în cadrul urmăririi penale.

Totodată, din aceste considerente instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatei Caravaev Valentina din prima instanță, menționând că aceasta încearcă să disimuleze acțiunile pe care le-a întreprins și efectele acestora în vederea excluderii caracterului penal al acțiunilor comise, explicând într-un mod neconcordant circumstanțele petrecute, iar întregul sistem de probe cercetate și analizate supra combat declarațiile ulterioare ale acesteia.

Ce ține de învinuirea pe art. 313 Cod penal, instanța de apel a notat că deși inculpata Tutunaru Victoria și-a recunoscut vinovăția în comiterea acestei infracțiuni, vinovăția acesteia se mai confirmă și prin:

- ordonanța de ridicare din 25.04.2018 a actelor procedurale de la OUP IP Strășeni, din cauza penală nr. 2018330102, unde s-au constatat circumstanțele de fapt și împrejurările care au avut loc în prezența martorului Tutunaru Victoria, ultima refuzând de a da declarații pe acest caz (f.d. 6, vol. III);

- procesul verbal de ridicare din 25.04.2018 a actelor procedurale de la OUP IP Strășeni, din cadrul cauzei penale 2018330102, unde s-a constatat circumstanțele de fapt și împrejurările care au avut loc în prezența martorului Tutunaru Victoria, ultima refuzând de a da declarații pe acest caz (f.d. 7, vol. III);

- procesul verbal de audiere a martorului Tutunaru Victoria ridicat prin ordonanța din 25.04.2018, unde sunt identificate semnăturile la rubrica preîntâmpinări de către OUP a răspunderii ce o poartă conform art. 313 Cod penal, la fel și la faptul că cu bănuitul nu sunt în relații de rudenie, totodată în audiere a menționat că cu prevederile art. 313 Cod penal despre refuzul sau eschivarea martorului de a face declarații a fost preîntâmpinată și refuză de a face declarații (f.d. 21, vol. III);

- procesul verbal de examinare a obiectului din 14.05.2018, în care s-au constatat circumstanțele de fapt și împrejurările care au avut loc în prezența

martorului Tutunaru Victoria, ultima refuzând de a da declarații pe acest caz (f.d. 22, vol. III).

Cu referire la pedeapsa cu amendă stabilită, instanța de apel a notat că ține cont de faptul că inculpata Tutunaru Victoria a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, lipsa circumstanțe agravante și atenuante, nu a recunoscut vina, anterior nu a fost judecată, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, este caracterizată negativ.

Mai mult, instanța de apel a menționat că la stabilirea pedepsei cu amendă a ținut cont de prevederile art. 64 alin. (2) Cod penal, care la momentul comiterii faptei infracționale, și anume la 31 mai 2016, prevedea că unitatea convențională de amendă era egală cu 20 de lei.

Ce ține de prejudiciul material cauzat, instanța de apel a invocat că din materialele cauzei rezultă că părții vătămate i-a fost cauzată o daună materială considerabilă în mărime de 32900 lei, care urmează a fi încasată în mod solidar de la inculpate.

4. Decizia instanței de apel, este contestată cu recurs ordinar de către avocatul Caragia Elisaveta în numele inculpatei Tutunaru Victoria, care indică temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și solicită casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatei se sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) Cod penal, iar în baza art. 313 Cod penal să-i fie aplicată o pedeapsă cu amendă la limita minimă.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- instanța de apel a descris învinuirile fără a menționa care probe confirmă vinovăția, iar probele enumerate nu au fost apreciate;

- declarațiile părții vătămate, fără a fi coroborate cu alte probe nu pot fi puse la baza învinuirii, deoarece acestea nu indică nici direct, nici indirect la săvârșirea faptei de inculpată;

- procesul-verbal de confruntare dintre bănuita Caravaev Valentina și Iacomachi Evdochia - este o probă doar enumerată în cadrul judecării cauzei în apel, însă nu a fost cercetată, astfel instanța nu a putut constata dacă Caravaev Valentina mai susține declarațiile date în calitate de bănuită, iar declarațiile acesteia de la urmărirea penală nu au fost cercetate în instanța de apel;

- probele din decizia instanței de apel, nu demonstrează vinovăția inculpatei;

- instanța de apel, neîntemeiat a motivat că declarațiile inculpatei Caravaev Valentina date în cadrul primei instanțe și din apel urmează a fi apreciate critic și a apreciat ca veridice declarațiile date la urmărire penală, și le-a redat în conținutul deciziei instanței de apel, contrar prevederilor art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală;

- în partea ce ține de învinuirea adusă în temeiul art. 313 Cod penal, Tutunaru Victoria a recunoscut vinovăția și a relatat instanței circumstanțele în care a refuzat să facă careva declarații pe cauza penală 2018330102, că atunci când a fost interogată în calitate de martor pe această cauză penală ea a comunicat de fapt că nu poate da declarații din motiv că nu are ce spune referitor la circumstanțele la care se solicita să dea declarații, deoarece nu a văzut nimic și nu poate învinovăți pe nimeni. Tutunaru Victoria a declarat și în prima instanță și în instanța de apel că deși nu a conștientizat la acel moment consecințele care le va avea refuzul său de a face declarații, își asumă răspunderea pentru aceste fapte și respectiv a recunoscut vinovăția la acest capăt de acuzare;

- deși instanțele de judecată la stabilirea pedepsei, au invocat prevederile art. 61, 75 Cod penal, nu le-au raportat la circumstanțele speței și la fiecare inculpată în parte

- instanța de apel nu a ținut cont de faptul că infracțiunea incriminată lui Tutunaru Victoria în baza art. 313 Cod penal, este una ușoară, anterior aceasta nu a fost condamnată, vina a recunoscut pe acest capăt de acuzare, nu dispune de mijloace financiare, deși este la o vârstă fragedă se întreține singură, provine dintr-o familie vulnerabilă, iar instanțele de judecată nu au argumentat de ce au considerat echitabil să fie aplicată pedeapsa cu amenda la limita maximă, dat fiind circumstanțele indicate;

- inculpata a solicitat aplicarea unei alte categorii de pedeapsă, mai aspre decât cea aplicată, deoarece aceasta este în imposibilitate să o execute, pe motiv că nu are resurse financiare să achite o amendă de 32500 lei, nu are un loc de muncă, fiind o pedeapsă neechitabilă, iar neexecutarea ei o va trimite la închisoare și nu este în măsură să atingă scopul pedepsei penale prevăzute de legiuitor.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, și menționează că rejudecând cauza, instanța de apel în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat, s-a pronunțat și a apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Subsidiar, notează că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii contestate.

Mai mult, indică că din conținutul recursului se evidențiază că recurentul, de fapt își motivează contestația, exclusiv, prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a materialului probator, nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Cât privește pedeapsa, procurorul a indicat că instanța de apel judecând cauza și-a întemeiat soluția pe prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal și astfel instanța de apel și-a argumentat soluția, ținând cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestora, în final stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz se reține, că potrivit textului recursului, recurentul invocă temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sub aspectele că: *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”*, precum și critică decizia instanței de apel sub aspectul individualizării pedepsei aplicate inculpatei Tutunaru Victoria pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 313 Cod penal, critici ce cad sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele invocate de recurent în susținerea acestor temeiuri de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs invocat, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma cazurilor specificate de recurent, Colegiul penal lărgit constată că acest temei nu este incident în speță, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5),

417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat de avocatul Panuș Liliana în numele inculpatei Tutunaru Victoria, descrise și în pct. 2.2 a prezentei decizii, întemeindu-și soluția în baza probelor verificate și apreciate corect de instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizie (f.d. 93-101, vol. IV), decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția corectă de casare totală a sentinței primei instanțe și pronunțare a unei noi hotărâri de condamnare a inculpatei Tutunaru Victoria pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), 313 Cod penal, motivarea soluției corespunde dispozitivului deciziei, care este expus clar, or în speță instanța de apel corect a constatat că au fost administrate suficiente probe care confirmă prezența elementelor infracțiunilor incriminate în acțiunile inculpatei Tutunaru Victoria, fără ca instanța de apel să admită omisiuni sau erori de drept sau de fapt ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate.

De asemenea, ce ține de argumentele recurentului descrise la pct. 4, se atestă că acesta primordial își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel pe episodul comiterii furtului încadrat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, și în special a declarațiilor părții vătămate Rebeja Tudor, a procesului-verbal de confruntare dintre bănuita Caravaev Valentina și Iacomachi Evdoschia, declarațiile inculpatei Caravaev Valentina de la urmărirea penală, care în opinia lui nu confirmă vinovăția inculpatei Tutunaru Victoria în comiterea infracțiunii de furt și că probele respective nu au fost apreciate corect conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, Colegiul penal reține că nu pot fi acceptate, din considerentul că aceste probe au fost apreciate de instanța de apel prin coroborare între ele, astfel fiind demonstrată pe deplin vinovăția inculpatei Tutunaru Victoria, iar obiecțiile recurentului reprezintă doar opinia subiectivă greșită a acestuia, or instanța de recurs ordinar nu identifică vreun temei de a interveni prin prisma argumentelor invocate de recurent, în decizia instanței de apel, care este legală și întemeiată.

Mai mult, se conchide că instanța de apel a apreciat probele prin prisma cerințelor stipulate în art. 101 Cod de procedură penală, expunându-se în decizie cu privire la motivele respingerii argumentelor părții apărării și acceptării probelor prezentate de partea acuzării, respectând rigorile dictate de principiul contradictorialității stipulat în art. 24 Cod de procedură penală.

La fel, din conținutul recursului ordinar declarat, reiese că recurentul face o proprie apreciere a probelor în temeiul cărora instanța de apel și-a întemeiat soluția, argumentându-și astfel propria versiune privind circumstanțele cauzei, susținând că probele administrate nu demonstrează vinovăția inculpatei Tutunaru Victoria în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, iar

instanța de recurs ordinar la acest capitol invocă că nu poate fi acceptată această versiune, or contravine constatărilor corecte a instanței de apel în prezenta speță, prin care au fost respinse argumentele apelantului, concluzii ce au fost întemeiate just pe cumulul de probe descris și apreciat de instanța de apel în decizia sa.

În privința motivelor invocate de recurent ce cad sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale, fiind menționat că: *„infracțiunea incriminată lui Tutunaru Victoria în baza art. 313 Cod penal, este una ușoară, anterior aceasta nu a fost condamnată, vina a recunoscut pe acest capăt de acuzare, nu dispune de mijloace financiare, deși este la o vârstă fragedă se întreține singură, provine dintr-o familie vulnerabilă, iar instanțele de judecată nu au argumentat de ce au considerat echitabil să fie aplicată pedeapsa cu amendă la limita maximă dat fiind circumstanțele indicate, inculpata a solicitat aplicarea unei alte categorii de pedeapsă, mai aspre decât cea aplicată, deoarece aceasta este în imposibilitate să o execute, pe motiv că nu are resurse financiare să achite o amendă de 32500 lei, nu are un loc de muncă, fiind o pedeapsă neechitabilă, iar neexecutarea ei o va trimite la închisoare și nu este în măsură să atingă scopul pedepsei penale prevăzute de legiuitor”*, Colegiul penal lărgit atestă că reprezintă opinia subiectivă a recurentului ce nu poate fi acceptată, or circumstanțele menționate au fost luate în considerare de instanța de apel la adoptarea soluției privind pedeapsa cu amendă stabilită (f.d. 102, vol. IV), în coraport cu gravitatea infracțiunii săvârșite – una ușoară, precum și de persoana inculpatei, care se caracterizează negativ, este nedisciplinată, la locul de trai creează situații de conflict, s-a aflat la evidența polițistului de sector (f.d. 244, vol. I), precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale prevăzute în art. 75 Cod penal, stabilindu-i inculpatei o pedeapsă echitabilă și proporțională cu gravitatea faptei comise, or doar prin executarea pedepsei cu amendă (pedeapsă mai blândă decât pedeapsa cu închisoarea) în speța dată, inculpata Tutunaru Victoria va conștientiza gravitatea acțiunilor sale, și vor fi atinse scopurile pedepsei penale, de restabilire a echității sociale, corectare și reeducare a inculpatei Tutunaru Victoria, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acesteia, cât și a altor persoane.

Mai mult, Colegiul penal lărgit conchide că temeuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aceste aspecte contestate și în prezentul recurs, nu se identifică, or instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și argumentat asupra fiecărei chestiuni esențiale invocate în apelul declarat de avocat în numele inculpatei Tutunaru Victoria, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România

din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

7. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Caragia Elisaveta în numele inculpatei Tutunaru Victoria, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2019, în cauza penală privind-o pe **Tutunaru Victoria Xxxxx**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **12 martie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor

O p i n i e s e p a r a t ă**a judecătorului Timofti Vladimir**

Conform art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală în cauza penală privind-o pe **Tutunaru Victoria xxxxx**.

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 februarie 2020, s-a respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Caragia Elisaveta în numele inculpatei Tutunaru Victoria, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2019, în cauza penală privind-o pe **Tutunaru Victoria xxxxx**, cu menținerea deciziei atacate.

2. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, nu am susținut această soluție și am considerat că recursul ordinar urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2019, în cauza penală menționată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. În legătură cu ce expun opinie separată în scris, invocând următoarele motive.

3. Pentru a fi mai succint, indic că susțin în tot ce este indicat în partea introductivă și descriptivă a deciziei Colegiului penal lărgit a Curții Supreme de Justiție din 11 februarie 2020 în pct. 1-5.

4. Din conținutul recursului declarat, rezultă că recurentul indică ca temei de recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sub aspectele că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în ape sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”*.

Menționez, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Astfel, notez că instanța de apel face referire în partea descriptivă a deciziei sale (f.d. 97-98, vol. IV), la declarațiile inculpatei Caravaev Valentina din 29.09.2016 de la faza de urmărire penală și a declarațiilor inițiale depuse în prima instanță, ulterior întemeindu-și concluziile din decizia de condamnare pe aceste

probe ca decisive de condamnare pe episodul incriminat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, însă din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 78, vol. IV), se atestă că lipsesc careva consemnări care ar confirma că aceste probe cercetate de prima instanță ar fi fost verificate prin citire de către instanța de apel în ședința de judecată, fapt ce contravine cerințelor stipulate în art. 414 alin. (2), (6) Cod de procedură penală, în care se stipulează că: *„instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și că instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal”*.

Totodată, mai consider că instanța de apel nu a motivat clar, care argumente au dus la concluzia de a aplica pedeapsa maximă, sub formă de amendă pe art. 313 Cod penal, astfel nu s-a răspuns la motivele invocate în apel, prin ce se confirmă temeiul pentru recurs ordinar, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală

Pentru aceste motive am propus soluția de admitere a recursului ordinar declarat, cu casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2019, în cauza penală menționată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, pentru a adopta o hotărâre motivată la modul cuvenit, cu respectarea cerințelor Codului de procedură penală.

Judecătorul

Timofti Vladimir